Viite: HE 89/2022

vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Olemme lammassektorilla koonneet tähän kohtia, mitkä vaikuttavat meidän toimijoihin ja joihin toivoisimme muutosta ennen uuden lainsäädännön voimaantuloa

34 § Ruokaviraston toimivalta

Ruokavirasto rekisteröi:

10) eläinten pitopaikat, joissa käytetään luokan 2 liha-luujauhoa tai käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävää orgaanista lannoitetta tai maanparannusainetta tuotantoeläinten laiduntamiseen tarkoitetulla maaperällä tai joissa ruokitaan tuotantoeläimiä tällaisesta maaperästä olevalla kasvillisuudella;

Lannoitemarkkinoiden ollessa täysin sekaisin, vaihtoehtoisten lannoitteiden kysyntä tulee jatkossa lisääntymään. Suomessa liha-luujauhoa lannoitteisiin lisääviä laitoksia ei ole montaa. Kannattaisimme ennemmin niiden valvonnan kautta tehtävää tiedon tallentamista. Lannoitevalmistaja joutuu joka tapauksessa pitämään rekisteriä asiakkaistaan ja myynneistään. Lisäksi jokainen maatila joutuu pitämään kirjanpitoa lannoitteiden ostoista, käytöstä ja varastoinneista, joita valvotaan. Emme kannata ylimääräistä byrokratian ja valvonnan lisäämistä ja tilojen rekisteröitymispakkoa. Ehdotamme tämän kohdan poistamista ja vanhalla lakitekstillä jatkamista.

49 § Valvontasuunnitelma

Ruokaviraston on laadittava vuosittainen riskiperusteinen valtakunnallinen valvontasuunnitelma valvonnan järjestämiseksi. Suunnitelmassa on esitettävä valvontakohteiden riskinarvioinnin ja suunnitelman toteutumisen arvioinnin perusteet. Aluehallintovirasto laatii valtakunnalliseen suunnitelmaan perustuvan alueellisen suunnitelman sivutuotevalvonnan järjestämiseksi.

Kyseinen pykälä antaa ymmärtää, että tässä tullaan tekemään päällekkäistä työtä. Ymmärtääksemme Ruokavirastolla on riittämättömät resurssit kaiken nykyisenkin toiminnan pyörittämiseen, jonka vuoksi kaikki maksut toimijoille ovat vuosi vuodelta kasvaneet. Tämä heikentää elintarvikeketjun kannattavuutta entisestään.

63 a § Sivutuotevalvonnan seuraamusmaksu

Yleisenä huomiona valvota seuraamuksiin, pidämme hyvänä asiana, että harmaata taloutta kitketään. Näemme tässä kuitenkin muutaman uhkakohdan. Ensinnäkin lisääntyneestä valvonnasta koituvien kustannusten siirtäminen elintarvike- ja maataloustuotannon ketjuun sekä yksittäisen valvontaviranomaisen vallan lisääntyminen. Nykyiselläkin lainsäädännöllä yksittäisillä esimerkiksi valvontaeläinlääkäreillä on paljon valtaa, ne voivat halutessaan aiheuttaa hyvin paljon hankaluuksia toimijoille. Seuraamusmaksujen ja toiminnan keskeyttämisen lisääminen lakiin antaa vielä suuremmat mahdollisuudet ikävä kyllä myös kiusantekoon. Määräämässä niitä on Ruokavirasto ja aluehallintavirasto Toivomme, että yksittäisen ihmisen henkilökohtaisilla mielipiteillä toimijaa kohtaan, ei olisi niin suurta merkitystä ja puolueeton katselukulma säilyy. Muistuttaisimme myös, että lammassektorissa villa ja villajalosteet ovat tärkeä ja kasvava osa tilojen taloutta. Käsittelemätöntä villaa myyvät toimijat kuuluvat sivutuotelain piiriin, jolloin myös kaikki Suomessa toimivat kehräämöt ym. toimijat altistetaan lisääntyvän valvonnan ja sanktioiden alle.

Tuottajaorganisaatio Suomen Lammasosuuskunta

Suomen Lammasyhdistys ry